

INFOLAARI

Harjavallan kaupungin tiedotuslehti 3/2010

Noista Joulua!
t. Infolaarin toimituskunta

PÄÄKIRJOITUS

MITÄ HUOMINEN TUO TULLESSAAN?

Taustatietoja

Harjavallan kaupunki on ollut minun kotikuntani jo 1970 luvun alkupuolelta lähtien. Näihin kuluneeseen neljään vuosikymmeneen on mahtunut monenlaisia tapahtumia, niin yksityisessä elämässäni, kuin myös kaupungin kehittämisessä entisestään paremmaksi asukkaidensa palveluyhteisöksi.

Harjavaltaan muuton jälkeen, varsin pian, valtio kutsui poikaansa suorittamaan varusmiespalvelustaan, paikkana oli Ilmavoimien Tekninen koulu Kuorevedellä, josta tie jatkui perus - ja erikoiskoulutuksen jälkeen Hävittäjälentolaivue 21:een Poriin. Yhdentoista palvelukuukauden aikana nuorelle miehelle vahvistui halu puolustaa maataan niin sodan, kuin myös rauhanajan tehtävissä. Varusmiespalvelun jälkeen olikin helppoa tehdä päätös jatkaa sotilasuralla. Matka jatkui YK:n rauhanturvatehtäviin Lähi-itään Siinaille, josta jäi muistoksi paljon hyviä ystäviä ja kokemuksia toimimisesta monikansallisessa tehtävässä rauhan puolesta. Harjavaltaan palattuani olikin sitten perheen perustamisen vuoro. Tuleva vaimoni Kaija oli syntyperäisiä harjavaltaisia ja jo ennen Lähi-idän komennustani olimme katselleet toisiamme vähän ”sillä silmällä”. Harjavallan kirkossa sanotun ”tahdon” jälkeen alkoi yhteisen tulevaisuuden rakentaminen. Omakoti rakennettiin Pirkkalan kaupunginosaan 80-luvun puolivälissä. Perheeseemme syntyi kaksi lasta tyttö ja poika. Viimeiset reilut 25 vuotta olenkin sitten merkittävän osan vapaa-ajastani viettänyt erilaisissa luottamustoimissa.

Nykytilanne

Ottaessani vastaan valtuuston puheenjohtajan tehtävät valtuustokauden puolivälissä, sain edeltäjältäni perinnöksi hyvin vakaassa tilassa olevan pestin. Varsinkin kaupungin taloudellinen tilanne on tällä hetkellä erittäin hyvä. Velkaa ei ole yhtään ja tämän vuoden jälkeen taseessa on noin 15 miljoonaa euroa ylijäämää ”pahan päivän varalle”. Myös kaupungin virkamiesten ja luottamushenkilöiden välinen yhteistyö toimii saumattomasti. Yhteistyö on hioutunut viime vuosina entistä paremmaksi monien kuntien välillä käytyjen neuvotteluiden aikana. Neuvotteluja on käyty esimerkiksi Paras - hankkeen puitteissa. Sen sijaan, että Suomessa olisi toteutettu kunnallinen kunta- ja erityisesti palvelurakennemuutos, on Paras -hankkeessa pyritty pirstomaan kunnallisen sosiaalihuollon palvelujärjestelmää, vaatimalla kuntia perustamaan vähintään 20 000 asukkaan yhteistoiminta-alue perusterveydenhuollon ja siihen ”läheisesti liittyvän sosiaalihuollon” järjestämiseksi. Meillähän tämän väestömäärän suhteen ei ollut ongelmia, koska olimme jo osana Keski - Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymää, joka täytti siltä osin Paras - hankkeen vaatimukset. Suunnilleen samaan aikaan hankkeen käynnistymisen kanssa aloitettiin kuntaliitosneuvottelut ”Nauhakaupungin” perustamiseksi, joka olikin jo lähes toteutuksessa, kun Ulvila sitten monien vaiheiden jälkeen sen kaatoi. Osa kuntapäätäjistä väisti kuntaliitoksen vaikeudet, luovutti kentän minun mielestäni ns.

”taantumuksellisten voimien” haltuun. Harmillista, koska sosiaalityön ja sosiaalipalveluiden toteuttaminen tiiviissä yhteistyössä kunnan perusterveydenhuollon, opetus-, kulttuuri-, liikunta-, vapaa-aika- ja teknisen toimen kanssa toteutuu vain vahvoissa peruskunnissa, jollainen liitoksessa olisi syntynyt. Nyt me taaperramme ”pienin askelin” kuntayhtymässä, eikä tässä oikein enää tiedä, mitkä palvelut ovat oman kunnan tuottamia ja mitkä kuntayhtymän. Edelleen minun mielestäni, Alvar Aallon hieno idea ”Nauhakaupungista”, vaikkapa vain pätkänä Nakkilasta Huittisiin, olisi se paras ratkaisu tulevaisuudessa.

Ikäihmisten asiat alkavat olla Harjavallassa tänä päivänä parhaimmassa kunnossa kuin koskaan ennen. Kaupungin strategian mukaan on toteutettu ohjelmaa, jolla vähennetään laitoshoidon paikkoja ja samalla panostetaan entistä enemmän kotona asumiseen ja tehostetun palveluasumisen paikkoihin. Muutaman vuoden takaisesta tilanteesta, jolloin Harjavallassa ei ollut yhtään tuetun palveluasumisen paikkoja, on nyt siirrytty vastakkaiseen tilanteeseen. Paikkoja alkaa ensivuoden alkupuolella olla jo yli sata, tarjontaa riittää jo naapureillekin. Sosiaalityön ja sosiaalipalveluiden keinojen ottaminen täysimittaiseen käyttöön ikäihmisten palveluissa on monin verroin edullisempaa kuin palveluiden hoitaminen terveydenhuollon keinoin. Kuitenkin julkista keskustelua kuntien palvelurakenteiden uudistamisesta hallitsee keskustelu terveydenhuollosta. Ikäihmisten palvelut, päihdeongelmat, mielenterveyspalvelut ja lasten ja nuorten ongelmat nähdään terveydenhuollon näkökulmasta. Totuus kuitenkin on, että vanhuus ei ole sairaus, päihde- ja mielenterveysongelma ei poistu lääkkeillä eikä lasten- ja nuorten lisääntyvä turvattomuus ja ongelmat hoidu lapsi- ja nuorisopsykiatria lisäämällä.

Entä huomenna

Vaikka Harjavallan talous tänä päivänä onkin hyvässä kunnossa, ei meillä ole varaa hetkenkään herpaantumiseen ja hyvänolon tunteeseen. Kirkkaassa muistissa ovat vielä 2000-luvun alun kipeät ratkaisut talouden tasapainottamiseksi. Huolestuttavaa on todeta Harjavallan osalta, nuorten päihde – ja mielenterveysongelmien voimakas kasvu. Harjavallan menot tällä sektorilla ovat asukasta kohden mitattuna kirkkaasti Satakunnan kärjessä. Lasten ja nuorten terveyden edistäminen ja ylläpitäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen on jokaisen aikuisen vastuulla. Lasten vanhemmat ja muut lähiympäristön aikuiset ovat lapselle malleja. Heidän käytöksensä ja mm. terveyskäyttäytymisensä ovat usein suoraan vaikuttamassa lapsen ja nuoren käyttäytymiseen. Aikuisten lisääntynyt alkoholinkäyttö, mielenterveysongelmat ja syrjäytyminen eivät voi olla vaikuttamatta myös lapsen terveyteen. Lasten ja nuorten ongelmiin pitää puuttua ajoissa. Lastenneuvolan ja kouluterveydenhuollon resursseja pitäisi lisätä nykyisestään. Neuvolan säännölliset vuositarkastukset ovat tärkeitä. Onkin hyvä asia, että Harjavallassa ollaan entisestään panostamassa perheneuvolassa käynteihin. Vuosi on pitkä aika lapsen elämässä. Vuoden aikana saattaa ilmaantua perheessä tai lapselle itselleen jo niin suuria ongelmia, että niiden havaitseminen ja niihin puuttuminen on joskus jopa liian myöhäistä. Ongelmiin olisi kyettävä puuttumaan heti niiden ilmaannuttua, jolloin tilanteen korjaaminenkin olisi helpompaa. Toivottavasti tänä vuonna päätöksentekoon tuotava Harjavallan Lastensuojelusuunnitelma antaisi työkaluja tämän ongelman ratkaisuun. Valistusta on kohdennettava vielä nykyistä enemmän lasten ja nuorten itsensä lisäksi aikuisiin ja erityisesti vanhempiin. Minusta tuntuu, että vanhemmuus on jotenkin kateissa ja sitä myötä lapsista huolehtiminen ei ole se vanhempien ykkösasia. Tästä näkökulmasta katsottuna pidänkin erittäin hienona ideana Lastensuojelusuunnitelmassa olevaa kolmen v:n ”Vahva Vanhemmuus Valloissa” teema vuoden toteuttamista Harjavallassa. Lapsissa ja nuorissa on meidän tulevaisuutemme. Jos me tämän asian unohdamme, ei meillä ole kovin valoisaa tulevaisuutta.

REIJO NUMMIKARI

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

NYT PUHUTAAN TYÖHYVINVOINNISTA

Kuntasi työhyvinvointisyke” on Kevan (= Kuntien eläkevakuuus) tarjoama kaupungin koko henkilökunnalle tarkoitettu työhyvinvointikyselypalvelu. Harjavallan kaupunki on valittu kyseiseen palveluun syksyllä 2010 niin, että varsinainen kysely toteutetaan keväällä 2011.

Kyselyn tarkoituksena on tarjota kaupungille mahdollisuus henkilöstön kokeman työhyvinvoinnin tilan arviointiin ja kehittämissuunnitelmien laadintaan. Palvelu sisältää kyselyn teknisen toteutuksen ja raportoinnin, kehittämis ehdotukset sekä esimiesvalmennuksen kyselyn tulosten käsittelyyn ja kehittämissuunnitelmien laadintaan. Keskeinen tavoite on, että tulokset johtavat kehittämistyöhön kaikissa työyhteisöissä.

Kyselyssä on kaikkiaan 50 kysymystä, jotka koskevat taustatietojen lisäksi johtamista, työyhteisön toimivuutta, työoloja ja osaamista sekä omia voimavaroja ja työssä jaksamista. Vapaavalintaiset lisäkysymykset voivat koskettaa johtamista organisaatiossa, sisäistä viestintää ja yhteistyötä, työyhteisötaitoja, muutoksia, työssä jaksamisen tukemista, osaamisen kehittämistä, väkivaltaa ja kiusaamista sekä työjärjestelyjä.

Kyselyn prosessi

Ennen kyselyn käynnistymistä Kevan yhteyshenkilö käy kaupungin johtoryhmän kanssa neuvottelun, jossa esitellään kyselyn tavoitteet ja toteutustapa, keskustellaan kaupungin lähtötilanteesta, tarpeista ja tavoitteista, keskustellaan johdon roolista kyselyprosessin toteutuksessa ja varmistetaan johdon sitoutuminen kehittämissuunnitelmiin. Neuvottelun ajankohta on 14.12.2010.

Kyselyn suorittaminen

Kysely toteutetaan pääosin sähköisesti. Tarvittaessa osalle henkilöstöstä voidaan lähettää paperilomake. Kysely suoritetaan alkuvuodesta 2011.

Raportointi ja kehittämistoimenpiteet

Raportoinnista sovitaan kaupungin kanssa. Yleensä raportit tuotetaan kunta-, toimiala- ja työyhteisötasolla (vähintään 5 vastaajaa). Näillä tasoilla tuloksista esitellään keskiarvot ja jakaumat (vähintään 20 vastaajaa). Avovastausten yhteenveto, johtopäätökset ja kehittämis ehdotukset esitetään kuntatasolla. Kyselyn raportti sisältää myös vertailutietoja muista kunnista ja kuntaorganisaatioista.

Kyselyn tuloksia ja niistä nousevia kehittämistarpeita tullaan esittelemään johtoryhmälle. Lisäksi esimiesten valmennustilaisuudessa Kevan edustajat esittelevät kyselyn tuloksia sekä valmentavat esimiehiä käsittelemään niitä työyhteisöissä ja laatimaan työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelman. Raportointi suoritetaan noin kahden kuukauden kuluttua kyselyn suorittamisesta.

Raportoinnin jälkeen työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmien työstäminen alkaa eri työyhteisöissä esimiesten ja työntekijöiden yhteistyönä. Tämä työ alkaa näillä näkymin syksyllä 2011 ja tulee jatkumaan osana työyhteisöjen normaalia toimintaa.

Varsinaiset kehittämistoimenpiteet jäävät siis kaupungin itsensä toteutettaviksi, joka edellyttää niin johdon, esimiesten kuin työntekijöidenkin sitoutumista työhyvinvoinnin edistämiseen. Kyselystä, sen tuloksista ja keskeisistä kehittämistoimenpiteistä tullaan informoimaan myös kaupungin johtavia luottamushenkilöitä sekä kaupungin yhteistoimintaelintä. Toivon kaupungin henkilökunnan suhtautuvan kyselyyn ja työhyvinvoinnin kehittämiseen innostuneesti ja ennakkoluulottomasti. Työstetään yhdessä Harjavallan kaupungista nykyistäkin parempi työyhteisö!

JAANA KARRIMAA

Kaupunginjohtaja

TYÖN MAISEMA: teollisuustyön historiaa

JOY-kampanja alkoi Harjavallassa syksyllä hiukan valtakunnallista aikataulua myöhemmin, mutta varsin näyttävällä tilaisuudella, kun Harjavalta-salissa saatiin kuulla paikallisten teollisuuslaitosten historiasta otsikolla *Työn maisema*. Illan aikana kuultiin teollisuustyön eilispäivästä Pekka Tuokkolan (Outokumpu Oy) sekä Jorma Tiirisen (Kemira Oy) kertomana. Henkilöstöpäällikkö Esa Heino kertoi tehdasväestön sosiaalisesta elämästä mielenkiintoisia ja hauskojakin vaiheita. Lopuksi Tuomo Aine näytti videoesityksen 90-vuotiaan Harjavalta Oy:n vaiheista ja historiasta.

Harjavalta-saliin saapui parisensataa kuulijaa ja osa väestä oli sitä mieltä, että tällaisia tilaisuuksia pitää järjestää lisää. Paikallisuus, omaan ympäristöön tutustuminen, oma lähimenneisyys herättivät siis suurta kiinnostusta.

JOY-tapahtumia järjestävät yhteistyössä Huittisten seudun kansalaisopisto, Harjavalan kirjasto- ja kulttuuritoimi sekä Harjulan Kilta ry.

JOY JOKAISEN OMA YMPÄRISTÖ – TAPAHTUMAT HARJAVALLASSA 2011

RAKENNUSPERINTÖMME

Hasoten suurluokka, Myllykatu 10, ke 19.1.2011
klo 18.00–19.30

- Ajan kerrostumat rakennetussa ympäristössä, läänintaiteilija, arkkitehti Hanna Elo
- Harjavalan vanha keskusta 1950-luvulla, Tapio Routimo

KULTTUURIKÄVELYLLÄ PARATIISIN LUONTOPOLULLA

la 14.5.2011

Matkan varrella tavataan entisajan paikallisia kulttuurihenkilöitä. Vastaan voi kävellä Henrik Kurten tai kalapoliisi Emil Muhujärvi, tukkirännin mutkan jälkeen ehkä tapaamme Ilmari Munkin. Myös Maila Talvion ja Kaarlo Sarkian voi bongata Satalinnan liepeillä.

Matkaoppaina toimivat Seija Hakala, Maarit Naakka ja Reijo Roininen. Lähdöt Harjavalan voimalaitoksen pohjoispuolelta (alapuolelta) klo 10.00, 10.30 ja 11.00. Mehutarjoilu ja harmonikkamusiikkia luontopolun huvimajalla. Arvioitu kesto 1,5 – 2 tuntia.

HARJAVALTA KUVATAITEESSA – KESÄNÄYTTELY

Harjavalan kirjaston taidelainaamossa kesä-heinäkuu ajan.

Esillä Tello Anttilan, Tuula Jutin, Anja Vihervirran ja Juha Siirron töitä.

JUMALANPALVELUS HARJAVALLAN VANHASSA KIRKOSSA

su 26.6.2011 klo 10.00

Veijo Järvinen ja Matti Kaipainen

Veijo Järvinen kertoo vanhan kirkon historiasta.

Tilaisuuksiin on vapaa pääsy, tervetuloa!

Kuvassa Honkalan aluetta ennen uudistuksia. Rakennukset oikealta järjestöalo Honkala, paloasema ja Musiikkimaja.

Muistoja omasta ympäristöstä

Valtakunnallinen JOY-kampanja on tänä vuonna kannustanut jokaista tutustumaan omaan ympäristöönsä. Harjavallassa on kampanjan puitteissa jo kävelty Hiittenharjulla ja kuultu esitelmiä Harjavallan teollisuuslaitosten historiasta. Ensi vuonna on luvassa puheenvuoroja rakennusperinnöstä, kulttuurikävelyä Paratiisin luontopolulla, Harjavalta kuvataiteessa -kesänäyttely sekä jumalanpalvelus Harjavallan vanhassa kirkossa. Harjulan Kilta ry on ollut yhdessä Huittisten seudun kansalaisopiston ja Harjavallan kirjasto-kulttuuritoimen kanssa suunnittelemassa ja toteuttamassa näitä tilaisuuksia.

Killan muistelupiirissä on tällaista omaan ympäristöön tutustumista harrastettu jo vuosia. Tänäkin vuonna on piirin kokoontumisissa muisteltu monipuolisesti niin harjavaltalaista elinkeinoelämää, tapakulttuuria kuin rakennettua ympäristöä. Näiden muisteluiden pohjalta on toimikunta jälleen ideoinut Harjavaltalaismuistoja vuosikymmenten varrelta –lehden.

Tämän vuoden lehdestä voi lukea mm. koulumuistoja, muistoja jokirannasta ja santamontuilta tai Jymyn pesäpallotoiminnasta. Hautajaistapoja muistellaan useammassa jutussa. Myös lääkäriissäkäynnit ovat

jääneet monen mieleen, ja aikoinaan varmasti pelottavatkin hetket voi nyt jo kertoa muillekin.

Lehden kirjoitukset liikkuvat vielä hyvin pitkälti 1940-luvulla. Tuohon vuosikymmeneen mahtuu niin paljon tapahtumia ja muisteltavaa, että tämänkin lehden sivut loppuivat kesken. Mutta ensi vuonna jatkamme, mikäli innokkaita muistelupiiriläisiä ja kirjoittajia vaan löytyy! Muistelupiirin löytöretki omaan ympäristöön ja sen historiaan toivottavasti jatkuu vielä monta vuotta – seuraavilta vuosikymmeniltä vasta muisteltavaa riittääkin!

Ensi syksyksi on suunnitteilla myös Harjavallan 1940-luvusta kertova valokuvanäyttely. Kolme vuotta sitten toteutettu 1930-luvun valokuvanäyttely keräsi Emil Cedercreutzin museolle runsaasti yleisöä. Valokuvien ääressä vierähti monella kävijällä tovi jos toinenkin. Näyttelysalista kuului vähän väliä ”Tämän minä muistan!” –huudahduksia. Niitä toivottavasti kuullaan ensi syksynäkin!

SATU RANTALA

MINUN HARJAVALTANI: Taina Meriläisen haastattelu

1. Kuka olet ja mikä sinut on tuonut Harjavaltaan?

Olen Taina Maria Meriläinen. Sain apulaisosastonhoitajan viran Satalinnan sairaalasta 1971. Muutimme perheeni kanssa Porista Harjavaltaan, Pirilän asutusalueelle samana vuonna.

2. Mikä on synnyinpaikkakuntasi?

Mieheni tapasi naimisiinmenomme jälkeen sanoa - *sain elinkautisen ”varkaudesta”*. Olen siis syntynyt Varkaudessa.

3. Mitä harrastat?

Pyöräily ja lenkkeily kuuluvat päivittäiseen harrastuksieni piiriin. Kävelen usein Harjavallan kaunista luontopolkua hyödyntäen. Musiikki on lähellä sydäntäni. Soitan ja kuuntelen mieluiten klassista musiikkia tai hyvää viihdemusiikkia. Shakin pelaaminen on yksi mieliharrastuksistani. (Kunhan vain olisi pelikavereita.) Kuulun myös Hopeakeitaan runopiiriin, runot ovat rakas asia itselleni. Toimin Harjavallan Kansallisten senioreiden muistikerhon vetäjänä

4. Tiedätkö mikä on INFOLAARI lehti?

Tiedän. Se on kaupungin tiedotuslehti. Käyn uuden numeron lukemassa kirjastossa.

5. Mitä Harjavalta sinulle merkitsee?

Lapsena ja nuorena isän ammatin takia jouduin muuttamaan usein paikkakunnalta toiselle. Täällä olen asunut pisimmän aikaa elämästäni. Harjavalta merkitsee minulle pysyvyyttä. Se merkitsee tärkeitä asioita, täällä on koti ja sen läheisyydessä kaunista luontoa ja maalaisympäristöä.

6. Mitä Kokemäenjoki sinulle merkitsee?

Se on kerta kaikkiaan keskeinen asia koko tässä maisemassa ja luonnossa. Käyn uimassa lähellä olevalla uimarannalla. Retkeilen lastenlasten kanssa jokimaisemissa. Katselen ja ihailen sen kauneutta, varsinkin luontopolulla kulkiessani. Myös pyöräillessäni jokisilloilla aistin joen kauneuden.

7. Mitä esittelisit vieraallesi Harjavallasta?

Ainakin Emil Cedercreutzin museon ympäristöineen, sen koko miljöön. Luontopolun kokonaisuudessaan esittelisin vieraille, myös voimalaitoksen maiseman. Siellä ylhäällä on ihana katsoa alas lehtometsään päin, se koko rehevyys ja eri vuoden aikoina puustossa tapahtuva värien vaihtelu. Joen kuohut silloin kun patoluukku on auki, on upeaa näytettävää vieraille, ja taas kuivana aikana alhaalla näkyvä ainutlaatuinen hiekkakivinen peruskallio.

8: Mistä erikoisesti pidät Harjavallassa?

Harjavallan musiikkitarjonta on monipuolinen. Meillä on laadukas mieskuoro, kaksi naiskuoroa, oma soitto-

kunta ja ihanat Harjavallan pelimannit! Myös seurakunnalla on paljon erilaista toimintaa tarjolla. Harrastusmahdollisuudet täällä ovat hyvät. Karjalasta tullut väki on tuonut iloisen lisän Harjavaltaan.

9. Mitä muuttaisit Harjavallassa?

Erikoisliikkeitä tänne pitäisi saada lisää. Ei ole rautakauppaa, muoviliikettä jne. Palvelut on siirretty muualle, ei ole verotoimistoa, ei poliisia. Suutariliikettäkin kaipailen. Paikallisliikenne on huonoa, pitää olla oma auto päästäkseen kulkemaan.

10. Mikä kuva on Harjavallan vaakunassa?

Harjavallan vaakunassa on voimalaitos ja salamoita.

Kiitos Taina vastauksistasi!

SIRPA LEHTINEN

JOY toimikunnan jäsen

TUNNETKO KOTIKAUPUNKISI?

Tämäkin löytyy Harjavallasta.
Minkä lajin ”Maalitaulu”?

Jousiammunta

Curling

Laskuvarjohyppy

Juha Siirto: Sininen maisema

WANHA ARKISTOKAAPPI

Sataedun ja Harjavallan lukion tilojen toisessa kerroksessa seisoo iso, koivusta tehty arkistokaappi. Lukion oppilaina emme olleet kiinnittäneet kaappiin kovinkaan paljoa huomiota, mutta olimme kyllä ihmetelleet, miksi se on siinä.

Muutama viikko sitten rehtorimme Juhani Juvela kysyi, olisimmeko mahdollisesti kiinnostuneita kirjoittamisesta, vastasimme myöntävästi ja jäimme odottelemaan lisätietoja. Parin päivän kuluessa meille selvisi, että tulisimme kirjoittamaan jutun lehteen vanhasta arkistokaapista. Aihe jäi vähän mietityttämään, koska emme olleet osanneet kuvitella, että kaapilla olisi sen kummoisempaa tarinaa. Meille myös kerrottiin, että Sataedun kanslisti Pirjo Kiiski osaisi kertoa kaapista tarkemmin, joten kävimme haastattelemassa häntä ja saimme tietoa kaapin historiasta.

Kiiski kertoi, että kaappi oli ollut Harjavallan kaupungintalon palkanlaskijan käytössä 70 - 80-luvulla ja kun kaupungintalon kalustoa uusittiin Iskun toimistokalusteiden tultua muotiin, palkanlaskija päätti luopua vanhasta arkistokaapista. Kaappia oltiin jo aikeissa viedä roskalavalle, kun kansalaisopiston silloinen rehtori Leena Räsänen pelasti sen omaan työhuoneeseensa säilyttääkseen sen nimilapullisissa laatikoissa mm. kokousasiakirjoja, kalvoja, viranhakupapereita ja erilaisia esitteitä. Vuosien mittaan kaappia kunnostettiin ja korjattiin puukäsityöopettajan toimesta. Leena Räsänen jäätyä eläkkeelle kaappi siirrettiin nykyiseen olinpaikkaansa.

Kiiski ei kuitenkaan osannut sanoa, kuinka arvokas kaappi on rahallisesti tai kuinka vanha se on, joten hän soitti paikalle kiinteistöhuoltaja Taito Kossin ja lähdimme yhdessä katsomaan kaappia. Kossi tarkasteli kaappia ja kertoi sen olevan täyttä puuta ja tehty 40 - 50-luvulla. Kaapin laatikoissa on taidokkaasti tehdyt lohenpyrstöliitokset, joita ei nykyään juuri tehdä. Kaapissa on myös ennen ollut lukolliset ovet, joista on jäljellä saranoista jääneet reiät. Laatikoissa on vielä alkuperäinen väri, mutta kaapin reunat

on käsitelty myöhemmin tummemmiksi. Kossi vihjasi meille myös, että kaapin takana saattaisi olla lappu, josta voisi selvittää lisää tietoa. Niinpä kaappi käännettiin ja lappu löytyi. Siitä selvisi, että kaappi on hankittu Harjavallan kunnan kansanhuoltolautakunnalle 50-luvulla ja sen on valmistanut Salon koulukalusto. Lapusta ei pystytty kuitenkaan selvittämään kaapin arvoa, eikä Kossikaan osannut sitä kertoa, mutta yhdessä mietimme, että se ei varmastikaan ole halvimmasta päästä.

Haastattellessamme Kiiski kertoi, että monet koululaikäneet vierailijat ovat ihastelleet kaappia ja sanooneet haluavansa sellaisen omaan kotiinsa, mutta kaappi on kuitenkin pysynyt paikallaan, eikä ole ainakaan näillä näkymin vaihtamassa omistajaa vielä aikoihin.

SUSAN TAKALA & REETA RUUSKA
Harjavallan lukio

KESKUSTAN ESKARIN KUULUMISIA

Syksy lähti vauhdikkaasti käyntiin. Ryhmäämme saapui 20 uutta ja innokasta eskarilaista. Poikia on 13 ja tyttöjä 7. Aamuisin ryhmässämme on lisäksi 2-3 eka-luokkalaista klo 6.45-8.45. Suurin osa eskarilaisista saapuu koulukyydeillä klo 8.30-9.00. Ryhmämme viikko-ohjelman runko on muotoutunut seuraavanlaiseksi:

Maanantaisin meillä on yhteinen uskontotunti Harjavalta-salissa alkuopetuksen kanssa. Tiistaisin teemme kynätehtäviä tai askartelemme. Keskiviikkoisin menemme retkelle Mörrimetsään. Torstaisin jumppaamme koulun liikuntasalissa. Perjantaisin aamulla on laulutunti ja sen jälkeen pienryhmä menee kirjastoon satutunnille kello kymmeneksi.

Tarpeen mukaan vaihtelemme päiväohjelmaa. Eskarikirjan tehtäviä ja monistetehtäviä teemme joka viikko parina päivänä. Mörrimetsäpäivinä harjoitteleme laskeamista ja kirjaimien tekemistä keppien, kivien, lehtien yms. avulla. Pirkkalan koulun tokaluokka oli syksyllä yhden kerran retkellä kanssamme tutustumassa metsämörritoimintaan.

Keskustan ekaluokkalaiset pääsivät vieraiksemme

lokakuussa katsomaan nukketeatteria koulun saliin ja vastaavasti Keskustan eskarilaiset pääsivät katsomaan Harjavalta-saliin Kaikkien aikojen avarusseikkailua. Marraskuussa Keskustan alkuopetusluokat pääsivät varhaiskasvatusväen mukaan kirkkoon Jukka Salmisen konserttiin.

Torstai-iltapäivisin on eskari- ja alkuopetuksen opettajilla yhteinen suunnittelutunti. Seuraava suunniteltu tapahtuma on yhteinen itsenäisyyspäiväjuhla. Myös yhteisen joulujuhlan järjestämisestä on ollut puhetta.

Yhteistyö koulun opettajien ja oppilaiden kanssa on vasta alussa, mutta se on ollut jo nyt antoisaa ja mielenkiintoista. Meidät on otettu vastaan innolla ja avoimin mielin.

HELI LEPPÄNEN
lastenhoitaja

KIRJASTOSIVUT

Muumeja, kummituksia ja kirjavinkkauksia kirjaston lastenosaston syksyssä

Kirjaston lastenosastolla on syksyn mittaa juhlistettu muumikirjojen 65v. syntymäpäiviä muumiaiheisella piirustus- ja kirjanäyttelyllä. Ensimmäinen Tove Janssonin muumikirja ”Muumi ja suuri tuhotulva” julkaistiin nimittäin jo v. 1945. Pohjoisrannan päiväkodin Peukaloiset – eskariryhmä sekä Keskustan koulun 6A luokka tekivät kirjaston näyttelyyn upeita muumipiirustuksia sekä isommat myös kirjoittivat omia muumiaiheisiä tarinoita. Näyttely onkin ollut monen pienen ja myös isomman kirjaston kävijän ihasteltavana.

Harjavallassa järjestettiin Halloween -juhlat marraskuussa. Kirjasto osallistui juhlintaan järjestämällä kirjastossa kirjastokummituksen satutunnin. Satutunteja järjestettiin itse asiassa samana aamuna kaksin kappalein. Yhteensä kummituksen kummiteltavana kävi väkeä hurjat 130 lasta ja aikuista.

Satutunnit pidetään lastenosastolla tutulla paikallaan eli perjantaisin klo 10.00 -10.20.

Lastenosaston syksyssä on lisäksi Harjavallan kakkosluokkalaisille pidetty kirjavinkkauksia niin kirjastossa kuin heidän omassa koulussakin.

Haisulilla menee lujaa!

Nuortenosaston vilkas syksy

Kirjaston ja Keskustan koulun yläkoulun välinen yhteistyö on syksyn aikana ollut tiivistä. Kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetuksen sekä genrealiusten kirjavinkkausten lisäksi yläkoululaiset ovat käyneet kirjastossa esimerkiksi YLE:n Mediabussissa työstämässä omia videoita. Harjavaltaisnuorten aktiivisuus sai paljon kiitosta, ja videoita syntyi peräti neljä. Lokakuussa kuvatut videot tulevat nettiin ja nuorten mielipiteitä voi käydä katsomassa ja kuulemassa YLE:n A-tuubissa. Suorat linkit videoihin löydät kirjaston sivuilta, Nuorten nurkasta: www.harjavalta.fi/palvelut/kirjasto/nuorten_nurkka/.

Maagin Pohjola – viikolla 8.-13.11.2010 kirjastolla järjestettiin runsaasti tapahtumia ja useita näyttelyitä, joista suuri osa oli juuri nuorille suunnattuja. Kirjastolla saattoi tuolla viikolla esimerkiksi törmätä fantasiahahmoihin, hankkia kasvomaalauksen sekä tutustua kauhu-, fantasia- ja Kalevala-aiheisiin näyttelyihin tai perehtyä kansalliseepokseemme Kalevalan yleiskielelle kääntäneen Inkeri Mikkolan johdolla. Teemaviikon aikana kirjastossa järjestettiin myös työpajoja: graafikko Kirsi Kuusiston vetämissä Mielikuvituksen lento -työpajoissa työstettiin kierrätysmateriaaleista erilaisia lentäviä olentoja. Työpajojen satoa on näytteillä kirjaston tiloissa – jos siis katselet kirjastossa ylöspäin, saatat löytää jotain odottamatonta!

Nuorten palveluja on pyritty kehittämään myös muilla tavoin. Kirjaston nuorten sivuja on syksyn kuluessa laajennettu ja kehitetty: kannattaa käydä kurkkaamassa esimerkiksi linkkivinkkejä, joihin on poimittu hauskoja ja hyödyllisiä nettisivuja sekä nuorille että heidän kasvattajilleen. Nuorten nurkasta löydät myös kirjavinkkejä. Uusimpana lisäyksenä sivuilta löytyy nyt kirjalistoja ja lukutarjottimia eri aiheista, kuten urheilusta, vampyyreistä ja historiallisista romaaneista. Nuorten kirjallisuutta on nostettu entistä enemmän esille myös kirjaston tiloissa: nuorten aikuisten hylly on laajentunut ja sieltä löytyy nyt entistä enemmän 16 -25-vuotiaille suunnattuja romaaneja, tietokirjoja,

Mediatyöpajassa työstettiin omia videoita

sarjakuvia, äänikirjoja ja dvd-elokuvia.

Harjavallan kirjaston syksy on siis ollut värikäs ja tapahtumarikas myös nuortenkirjastotyön näkökulmasta tarkasteltuna. Aiomme kirjastolla edelleen kehittää nuorille suunnattuja palveluita ja tapahtumatarjontaa, ja toivomme myös asiakkailta palautetta tämän työn tueksi.

JENNI ENDÉN
kirjastovirkailija

Kirjaston kauhunurkka eli Maagisen Pohjolan tunnelmia nuortenosastolla

Kirjanjulkistamisesta tietoiskuun, kasakoista taidekeskusteluun

Kirjasto on monipuolinen kulttuurilaitos, kuten edellä olevilta kirjastosivuilta voi lukea. Tiedotteitamme kannattaa seurata myös verkkosivuilta www.harjavalta.fi/palvelut/kirjasto, sillä sieltä löytyy tietoa ajankohtaisista asioista kaikille lukemisesta ja kirjastotapahtumista kiinnostuneille kuntalaisille. Sieltä löytyy niin web-kirjasto, käyttösäännöt kuin Satakirjastojen rekisteriselostekin. Lasten sivut ja nuorten nurkka ovat eläviä, ajantasaisia sivustoja kirjavinkkeineen ja tiedotteineen. Kirjaston väki päivittää myös taidelainaamon ja kulttuuritoimen sivuja.

Syksyn kirjastotapahtumat ovat olleet enimmäkseen lapsille ja nuorille suunnattuja, mutta muutakaan asiakaskuntaa ei unohdettu. Harjavallassa työskennellyt opettaja **Kaija Petäjä-Haikola** esitteli syyskuisessa kirjanjulkistamistilaisuudessa uusimman kirjansa *Poppelipuisto*, joka jatkaa hänen omaelämäkerrallista kirjasarjaansa. Kirjailijan viimeinen teos sijoittuu Harjavaltaan ja taidelainaamossa pidetty tilaisuus vetikin salin täyteen kiinnostuneita kuulijoita. Kirjoja oli myös myytävänä paikan päällä.

Taidelainaamo ja asfalttikukka

Lokakuussa taidelainaamon valtasi Asfalttikukka – luovuuden voima. Keskustelua kuvataiteesta siivitti illan aluksi performansitaiteilija **Aapo Korkeaojan** esitys, jossa pönäkkä taidejargoni sai kyytiä. **Markku Ollilan** johdolla paneelikeskustelussa pohdittiin paitsi luovuutta yleensä myös varsin ajankohtaista aihetta taideaineiden tuntimääristä sekä paikallisen kuvaamataidon opetuksen tilaa ja mahdollisuuksia. Keskusteluun osallistuivat taiteilijat **Tapio Haapala** Kokemäeltä ja **Tuula Juti** Harjavallasta, opettaja **Raija-Leena Salo** ja sivistystoimenjohtaja **Hannele Tähtinen** Harjavallasta sekä tuottaja **Tuuli Penttinen-Lampisuo** Kalloworksista, Porista. Myös yleisö osallistui aktiivisesti keskusteluun, jota on tarkoitus jatkaa ensi vuonna naapurikunnissa. Noormarkku on jo ottanut haasteen vastaan, joten varsin ajankohtainen Asfalttikukka-keskustelu jatkuu.

Taidelainaamon kuukauden taiteilijat ovat esitelleet vaihtelevia tekniikoita. Elokuussa nähtiin espoolaisen Tarja Kleemolan akvarelleja, syyskuun taiteilija, euralaissyntyinen Arja Turtiainen Falls Churchistä

(VA; USA) toi näytteille piirustuksia ja öljyväreitä; lokakuussa harjavaltaisen Anja Vihervirta ripusti esille sekä paperille että batiikille tehtyjä akvarelleja. Marraskuussa oli grafiikan vuoro, kun oli raumalaisen Kirsi Kuusiston vuoro esittäytyä. Seuraavat kuukaudet taidelainaamo toimii alkuperäisen idean mukaisesti.

Tietoisku

Johtava hoitaja **Jaana Oksa** kävi kertomassa terveyskeskuspalveluista ikäihmisille lokakuun lopulla. Terveysasiat kiinnostivat kuntalaisia, sillä paikalle saapui kuutisenkymmentä ihmistä saamaan selkoa moniin palveluihin koskeviin kysymyksiinsä. Tietoiskun järjesti Harjavallan eläkeläisyhdistysten yhteistyöelin **HEYel** yhdessä kirjasto-kulttuuritoimen kanssa, joten kuulijat saivat kaupan päälle tietoa myös näistä palveluista.

Kasakkacharmia

Kulttuuritoimi järjesti lokakuussa konsertin, jossa esiintyi ukrainalainen kasakkayhtye **Grajte muzyki**. Viiden hengen yhtye oli pukeutunut värikkäisiin kasakka-asuihin, jotka piristivät silmää siinä missä reipas ja tunnelmallinen mieslaulanta ilahdutti korvaa. Ylikunnallinen yleisö tykkäsi, sillä miehet taputettiin lavalle raikuvien aplodein ainakin kahdesti.

SARIANNA KOIVISTO

Kirjastosivujen kuvat: Jenni Endén, Saira Kurri

Muumilaaksossa asuu myös Pikku Myy

Kuva: Studio Heidi K

MARJAANA NYSTRÖM

Nalleja ja Karhuja
7.12.2010–27.2.2011
Emil Cedercreutzin museo

Emil Cedercreutzin museo avaa talvikautensa esittelemällä ajankohtaan sopivan näyttelyn Nalleja ja Karhuja. Museo ei suinkaan vetäydy talviunille, vaan virittäytyy seuraavan kolmen kuukauden aikana metsiemme salaperäisen könsikkään ja hänen pehmoystäviensä, nallekarhujen, elämään monin eri tavoin.

Näyttely Nalleja ja Karhuja on turkulaisen tutkija, psykologi Marjaana Nyströmin suunnittelema ja toteuttama kokonaisuus. Näyttely esittelee tuon meille kaikille rakkaan pehmoelun, nallekarhun, yhden ihmisen pitkäaikaisen ystävyys ja kiinnostuksen kohteena.

Nalleja ja Karhuja – näyttelyni

”Nallekarhu (teddy bear) syntyi lähes 110 vuotta sitten. Tuolloin ei vielä arvattu, että nallekarhusta tulisi ympäri maailmaa rakastettu leluhahmo, josta pitäisivät kaikki ikään ja sukupuoleen katsomatta. Nallekarhusta tuli lelumaailman kesto-suosikki. Ajan

myötä ensimmäiset vanhat nallekarhut muuttuivat halutuiksi keräilykohteiksi aikuisten keskuudessa. 1970- ja 1980-luvuilla ympäri maailmaa ryhdyttiin perustamaan nallekarhumuseoita ja syntyi myös uusi ammattikunta nalletaiteilijat (teddy bear artist), jotka valmistavat korkealaatuisia persoonallisia nallekarhuja käyttäen viime vuosisadan alkuperäisiä menetelmiä.

Itsekin olen taidekäsityöläinen ja oman käsityöläisyyteni keskiössä on eri menetelmillä valmistetut nallekarhut. Vuonna 2007 Otava julkaisi kirjoittamani nalleaiheisen runsain kuvin varustetun tietokirjan, jossa käsittelen nallekarhuilmiötä kulttuurihistorian, tieteen, taiteen ja tietenkin käsityökulttuurin näkökulmasta.

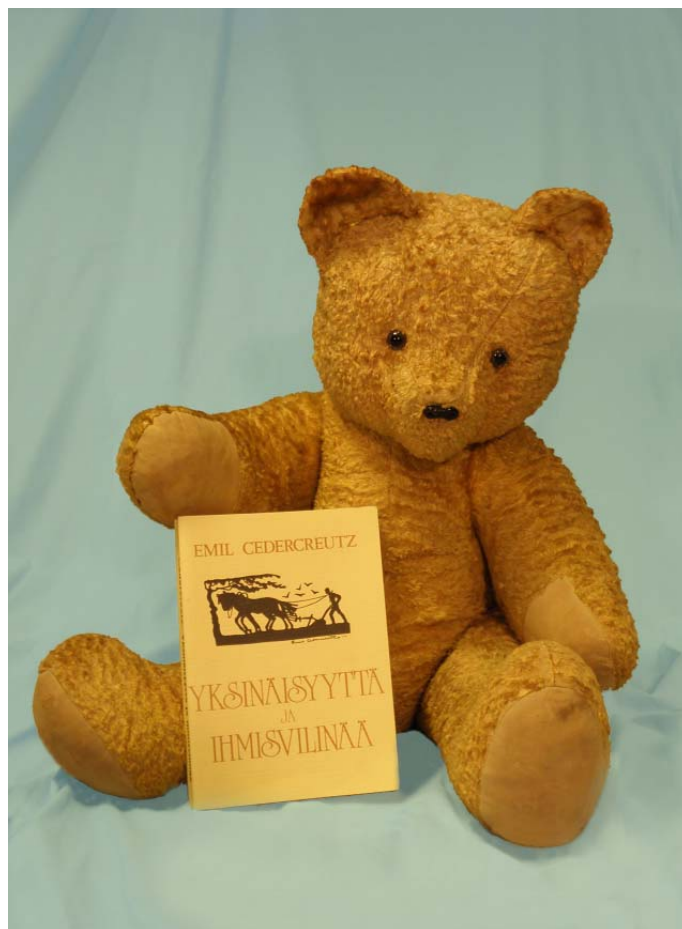
Kuvanveistäjä Emil Cedercreutz oli tunnettu eläinten ystävä, joka useat teokset esittivät muun muassa karhuja. Niinpä olinkin ylpeä ja iloinen, että sain kutsun Emil Cedercreutzin museoon pitämään näyttelyä nallekarhuista. Pyrin näyttelyssäni osoittamaan kunnioitusta taiteilija Cedercreutzin eläinrakkautta ja eläinaiheisia teoksia kohtaan.

Joulukuussa 2010 avattavassa näyttelyyni tulen rakentamaan installaatiot, joissa valmistamani nalleperheen jäsenet viettävät perinteistä

joulua. Nallekarhujen joulukodin interiööri on rakennettu vanhasta kauniista esineistöstä. Lisäksi näyttelyssäni on esillä lukuisa määrä nalleja menneiltä vuosikymmeniltä. Valmistan näyttelyyn myös uudenlaisia pienempiä nalleteoksia käyttäen monipuolisia käsityötaiteen tekniikoita, kuten neulahuovutusta ja kivimassamuotoilua. Esillä tulee olemaan myös noin sadan nalle- ja karhupostimerkin kokoelmani. Näyttelyn oheen tulee lukunurkkaus, jossa on selailtavissa kansainvälisiä nallealan kirjoja ja aikakauslehtiä.”

Marjaana Nyström

Ei vain pelkkä nappisilmä

Nalle on paljon muutakin kuin pehmeä turkki ja ruskeat nappisilmät. Näyttely tuo mukanaan ei vain erilaisia nalleja vaan myös erilaisia näkökulmia nalleihin. Nalle kätkee hellyttävän ulkokuorensa sisälle lukuisia kulttuurisia, sosiaalisia ja historiallisia kerrostumia ja merkityksiä. Näyttely Nalleja ja Karhuja oheistapahtumineen on ainutlaatuinen kurkistus nallekarhujen mielenkiintoiseen ja monisyiseen elämään. Tervetuloa!

Karhuseminaari

la 11.12.2010 klo 10–15

Luento

**Pimeän vuodenajan vaikutukset ihmisen mielialaan ja käyttäytymiseen
– nukkuuko ihminenkin talviunta?**

la 29.1.2011 klo 15

Tutkija, psykologi Marjaana Nyström

Päivystävä nallepoliklinikka

su 20.2.2011 klo 12–16

Puuttuko nallestävältäsi nappisilmä? Tarvitsisiko hän nalletohtorin apua?

Tervetuloa nalletohtori Marjaana Nyströmin Nallepoliklinikalle! Klinikalle voi tuoda näköön, kokoon tai ikään katsomatta pehmopotilaita, uusia ja vanhoja korjattavaksi ja iän arvioimiseksi. Samalla voi tutustua iki-ihanaan näyttelyyn Nalleja ja Karhuja.

KARHUSEMINAARI**Emil Cedercreutzin museo**

11.12.2010 klo 10–15

- 10.00–10.25 Alkukahvi ja ilmoittautuminen
- 10.25–10.30 Seminaarin avaus
Museotoimenjohtaja Henry Flinkman
- 10.30–11.00 Karhurutuaalit subarktisisissa kulttuureissa
Amanuenssi Riku Hämäläinen
Helsingin yliopisto, uskontotieteen laitos
- 11.00–11.15 Keskustelua
- 11.15–11.45 Turvalelut ja nallet lapsen ja nuoren maailmassa
Yli lääkäri Ritva Erkolahti
Satakunnan Sairaanhoidopiiri, Lastenpsykiatria
- 11.45–12.00 Keskustelua
- 12.00–13.00 Lounas museon kahviossa
Omakustanteinen, 12 €
- 13.00–13.30 Karhu Suomen esihistoriassa
Professori Unto Salo
- 13.30–13.45 Keskustelua
- 13.45–14.15 Nallekarhut historiallisena ilmiönä
Tutkija, psykologi Marjaana Nyström
- 14.15–14.30 Keskustelua ja seminaarin päätös
- 14.30–15.00 Opastettu kierros
Nalleja ja Karhuja – näyttelyyn
Tutkija, psykologi Marjaana Nyström

Seminaariin on vapaa pääsy.

Ilmoittautumiset viimeistään 8.12.2010 Emil Cedercreutzin museon asiakaspalveluun
02-5351200 tai cedercreutzin.museo(at)harjavalta.fi

Seminaarin järjestää Harjavallan kaupungin museotoimi, ja sitä on tukenut Emil Cedercreutzin säätiö.

JOULURUNOILTA

Emil Cedercreutzin Museon Maalaispirtissä
Tiistaina 14.12.2010 klo 18.00

Jouluisia ja talvisia runoja esittävät
Raili Ahonen, Pirkko Jakonen, Taina Meriläinen ja Marjo Siikavirta
Joululauluja soittelee
Altti Rintala

Glögi- ja piparitarjoilu
- Pääsymaksu 3 € -

Lämpimästi tervetuloa
Emil Cedercreutzin museo
Harjulan kilta ry

ITSENÄISYYSPÄIVÄ

6.12.2010

HARJAVALLASSA

Klo 10:00 Jumalanpalvelus Harjavallan kirkossa

Klo 11:15 Kunnianosoitus ja seppeleiden lasku sankarihaudalla

Klo 11:30 Kahvitarjoilu koulukeskuksen ruokasalissa

Klo 12:15 Itsenäisyyspäiväjuhla Harjavalta-

salissa

Juhlapuhe, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion johtaja

Ritva Toivonen

Kaupunki ja seurakunta toivottavat kaupunkilaiset lämpimästi tervetulleiksi järjestettäviin tilaisuuksiin.

Kunniamerkit

HARJAVALLAN KAUPUNKI

HARJAVALLAN SEURAKUNTA

Tunnetko kotikaupunkisi?

Vastaus sivun 8 kysymykseen:

Curling, "Maalitaulu" on kuvassa vain väärässä asennossa hämäyksen vuoksi!

Kansikuva: Anneli Heino

Infolaarin toimituskunta: päätoimittaja 31.12.2010 asti kirjastotoimenjohtaja Sarianna Koivisto, puh. 535 9495 tai 02-533 6465.

Toimituskunta: toimistovirkailija Päivi Viitanen, keskusvirasto, toimistovirkailija Sirpa Suomioapas, keskusvirasto, Pirkko Jakonen, museotoimi, päiväkodinjohtaja Oili Linnamäki, sivistystoimi, kartoittaja Juha Siirto, yhdyskuntasuunnittelu, toimistosiihteeri Kaarina Lallukka, keskusvirasto, opiskelija Pyry Tiirinen.

Seuraavan lehden ilmestymisestä ilmoitetaan tarkemmin myöhemmin.

Infolaarin painopaikka: Harjavallan kaupungin monistamo 2010.